

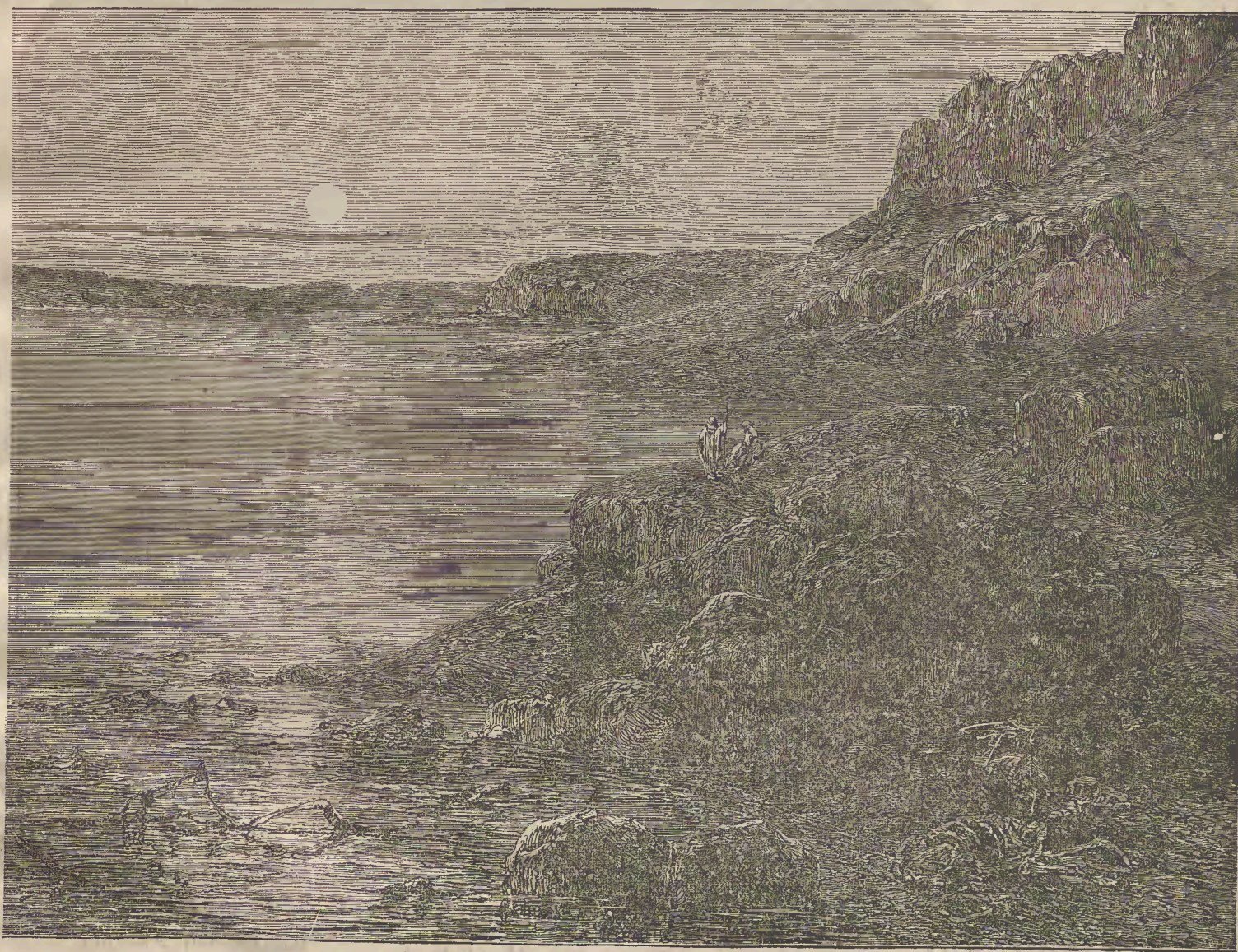


“ՊՐԱԳԸՆԸՁ, ՉՕՃՈՒԳԼԱՐ ԵՆԸՄԱ ԿԵԼՍԻՆԼԵՐ:” ՄԱՐԳ. Ժ. 14:

ՃԻԼՏ ԺԴ.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ. ՄԱՐՏ 1, 1885

Ն. 3



ԷՕԼԻԻ ՏԵՆԻԶԻ

Պու իսմ էսքի մէջուր ֆրիսթիյան լարտան օլան Հերօնիսմատան վերիվիշ տիր: Իրտան նէհրի պու աէնիդէ ազար: Արապլար պունա Լութ տէնիդի տէրլէր: Քիթապը մուգատտէս տէ թուղլու աէնիդ, Սահրա աէնիդի, վէ Շարգի աէնիդ թէսմիյէ օլունմը տըր. ֆազաթ “էօլի աէնիդի” հէվ իսմէրտէն զիյատէ միւնասիպ տիր: Պու աէնիդ պաշգա կէօլէր միսիլլու

ԷՕԼԻԻ ՏԵՆԻԶԻ

պալըղլարլէ տօլու աէյիլ տիր. վէ օնուն գըյըլարլնտա հաւմանըն զէհրլի օլմասընտան տօլայը պիր խայլը եօլմու թէլէֆ օլմուշ տըր: Շիմաիքի վաղըթ լարտա պունուն իւղէրինտէն սանտալ իլէ կէչէն իլք աաէմ պիր աղ սօնկրա վէֆաթ էթմիշ, վէ պիր գաշ սէնէ սօնկրա իքինճի կէչէն քիմնէ տաթի վէֆաթ էյլէմիշ տիր: Պիր թաղըմ Ամէրիգալը կէմիճիլէր 1848 տէ պու

աէնիդի թէֆթիշ էթտիլէր իսէ տէ, ծնլարտան տաթի պիր գաշը վէֆաթ էյլէմիշ տիր:

Էօլի աէնիդի Օղիանսօըն սաթհըն տան 1,300 այագ ալչագ օլուպ, տիւն եատա զէմնի պու աէրէճէ ալչագ օլան կէօլ եօղ տըր. պունուն սույու ղայէթ թուղլու վէ աղըր տըր: Պուրատա եըյանան քիմնէ այագ իւղէրինտէ գօլայլըլա տուրամաղ, վէ սուտան տըշարը չըղ տըղընտա սու օ տէ

ընճէ չափուք պուխարա թահվիլ օլուր քի աստէմին տէրիսի թուղ քէփէքլէրիլէ Էօրթիւլիւր :

Պուրատա շիմոի հէր նէ գատար շայանը թամաշա պիր շէյ Էօգ իսէ տէ, վազթիլլէ տիւնեանըն էն կիւղէլ մահալլէրինտէն պիրի իտի : Պու Էէրին կիւղէլլիլինտէն աօլայը «Վութ... չա» տըրընը Սատամա աօղու գուրար իտի, վէ օրատա սաքին օլտու թա քի սու թուփանտան պէրու միսլի կէօրիւլմէմիշ տէհէթլի պիր սուրէթտէ Ալլահ օլ շէհրին էհալլիսինի էթտիքլէրի պէօլիւք Էարամաղլըգլարտան աօլայը հէլաք էյլէմիշ տիր :

Պու շէհրին խարապ օլմաղը կիւնահըն նէթիճէսինէ վէ ինսանըն գալպինտէ իլէրի կէլէն քէօթիւլլէքլէրէ Էօրնէք տիր :

Կիւնահ ինսանըն գալպինի առալէթ վէ իսահփէսէնալիքլէ աօլաուրմաղտան էվլէլ, օ մուհապպէթ վէ շէֆգաթլէ աօլու իտի :

Էօլիւ տէնիղլինին իքի թարաֆընտա աաղ սիլիլէսի (զինճիրի) օլուպ, պուլարըն պիրիսինտէ Էէհուտա շէօլիւ պուլուլուր : Վազթիլլէ վաֆթիլիղ էտիճի Էուհաննա պուրաա շէքիրկէ վէ Էապան պալը Էէմիշ տիր : Յիսուս Բրիստոս էֆէնալիլ պուրատա թէճրիպէ օլուլմիշ տիր : Տաուտ Սաուլըն Էիւղիւնտէն գաշար իքէն պուրայա իլթիճա (սըղընմազ) էթմիշ տիր :

“ՄԱՍՈՒՄԼԱՐԸՆ ԱՂԶՐԵՏԱՆ”

Էօլմիշ պիր չօճուղուն ճէսէտի պիր թապութ իչինէ գօնուլմուշ օլուպ, էթրաֆընտա պիր թաղըմ Էաա թուլմազա

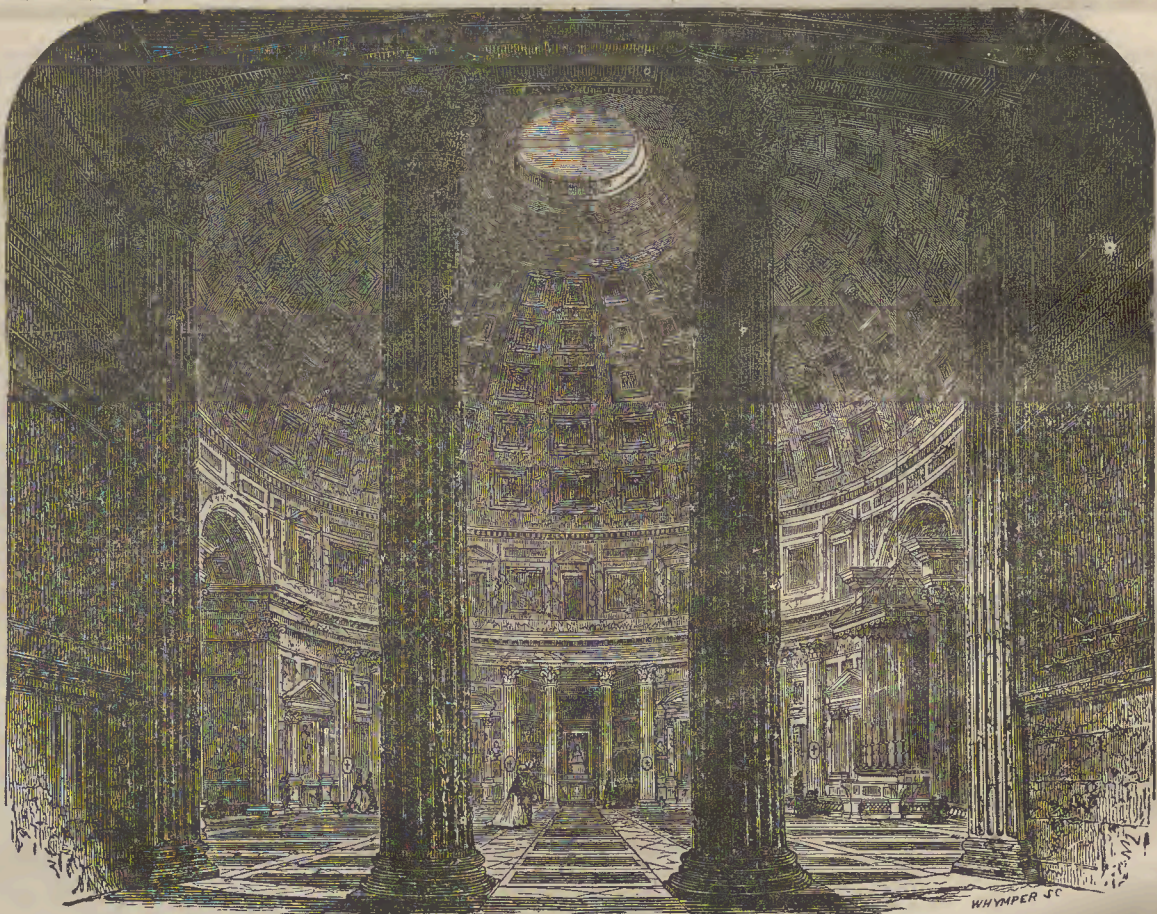
աա օլան տօսթլար պուլունմազտա իտի : Պիր սըվաճը օապա կիրիպ չօճուղուն կիւղէլ սիմաղըն կէօրմէք իսթէտի : Ֆաղաթ մէրգուլուն թէքլիֆի էվլէլ Էմրտէ րէտտ օլունտու : Լաքին օ գատար րէճա Էտիպ թաճիղ էթտի քի իչէրի կիրիպ չօճուղու կէօրմէյէ րուստաթ վէրիլտի : Մէրգուլուն կէօլլէրինտէն նուհուտ կիպի Էաշլար ագարազ քէլամէ շէօյլէ պաշլատը : «Չօճուղու կէօրմէք իչին պու գատար Էնտիշէ էթտիլմէ պէլքի թէճաճիւպ էտէյօրսուլուղ : Ֆաղաթ օղլունուղ պէնիմ իչին Ալլահըն պիր էյչիսի օլմուշ տուր : Պիր տէֆա զայէթ Էիւքսէք պիր նէրտիպանլէ պիր էվին շաթընտան աշաղը Էնմէքտէ իտիմ : աշաղը Էնտիլիսինտէ օղլունուղ Էանըմ կէլէրէք պանա շէօյլէ սէօյլէտի : Պու գատար Էիւքսէք Էէրէ չըղմաղտ նա» սըլ ճէսարէթ էթտին, աշաղը տիւշէրալն տէյիւ գօրգմատըն միշ : Պէն

ճէվապ վէրմէղտէն սէօղիւնէ շէօյլէ կրալէ էթտի : ՊՆ, պիլիլիմ, գօրգմատըղըն սէպէպլինի պիլիլիմ : Իչէ պաշլամաղտան պու սապահ տուա էթմիշ օլմալըն : Տուա էթմէմիշ իտիմ : Ֆաղաթ օլ կիւնտէն պու կիւնտէ տէկին տուա էթմէյի աօլա ունուլմաաարմ, վէ Ալլահըն ինայէթիլլէ պունտան պէօյլէ տալի ունուլմայաճաղըմ :

ՓԱՆԹԻՅՆ

Պու քիլիսէնին իչէրիքի թարաֆը պու թապիլտէ կէօսթէրիլմիշ տիր : Պու քիլիսէ իպթիտա փուլիսանէ տէյիւ Էափըլըպ փուլիսէթթիլլէրին

Ալիա Սօֆիա ճամիսի վէ Բօմանըն Սղիղ Պետրոս քիլիսէսինին գուպպէլլէրին նուսուլէսի պունտան ալընմիշ տըր : Պու գուպպէ վազթիլլէ պաղըր լէվհալար (թալիթա) իլէ գափլանմիշ իտի իսէ տէ, փափալարտան պիրի պու լէվհալար սէօքալիլմիշ, վէ Էրիթտիլլէրէք թօլի տէօքալիլմիշ տիր : Բիլիսէնին փէնճէրէսի օլմայըպըլըլը գուպպէտէ 28 ապա գուլթիլ օլան պիր տէլիքտէն ալըր : Փանթէօնուն պու տէլիլինտէն իւշ Էիւղ սէնէ փուլիսէթթիլլէրին իպատէթ էանաարնտա թիւթալիւրալլէրի քիւնիլըլլէրին տումանը չըղըպ, պատէհու իւշ Էիւղսէնէ գատար հիշ պիր իպատէթէ գուլլանըլմամիշ օլաղը կէօրիւլուր :



ԲՕՄԱՍԱ ՓԱՆԹԻՅՆ

քեաֆֆէի իլահլարընա թաղտիս օլունմուշ տըր : Իսմինտէն տալի փուլթլարա մախսուս իպատէթիսանէ օլաղըմալումաըր : Պու իպատէթիսանէ Բրիստոսան 26 սէնէ մուգատաէմ Սղիսթոս իմիլէրաթօլուն կիւլէյիսի Ագրիպա թարաֆընտան Էափըլըլ օլուպ, էսքի Բօմա պինալարընըն ճիւլիսինտէն զիյատէ կիւղէլ սաղլանըլըլ տըր :

Բրիստոստան 608 սէնէ սօնկրա տէօրտիւնճիւ վօնիլիալիօս փալիսըն էյԷալինտա պու իպատէթիսանէ Բրիսթիյան քիլիսէսինէ թահվիլ օլունուպ թաղտիս գըլընմիշ տըր :

Պու քիլիսէ միւտէվլէր վէ զայէթ կիւղէլ տիր : Գուլթիլ վէ Էիւքսէքլլիլի զէմինտէն գուպպէսինէ տէկին 143 էր ապազ տըր : Բիլիսէնին գուպպէսի միւքէմիլլիլթի ճիւլիլթիլ տիւնԷաաա պիրինճի օլուպ, իսթանալօլուն

Շիմոի իսէ թաղրիպէն օն իւշ աարտան պէրու օրատա Գաթթիլք մէղհէպի այիւնի իւղրէ իպատէթ օլունմազտա տըր : Ռափայէլ վէ սաիր մէշհուր րէսսամէլը պու քիլիսէտէ տէֆն էտիլմիշ տիր :

ԱՃԱԻՊ ԳՈՒՐԹՈՒԼՈՒՇ

(Էրֆէնիէտէն Էրէֆէտէ օլունմիշ տըր :)

Պունտան թաղրիպէն Էիւղ իւշ սէնէ էվլէլ (1782) մարա պընտա Գանաաանըն շիմալի ճիւլիլթիլլէրինտէն պիրի օլան Օգգաղա կիլթմէք իչին իքի Բրիսթիյան Նայինտէն Էօլա չըղաղլար : Կէճէ կէօք պուլուլթաղ օլուպ, Էըլըղլար գար իւղէրինէ ըլըպ սաշմազտա իտի : Պու Էօլմալար կէթիլլէն գըղազ քէվլլէրէ գօշուլմուշ օլուպ, պիր Էաքիմօլը Էօլմալարա գըլաղուղուգ էթմէքտէ իտի : Պունար Նայինտէն չըղըպ պիր առատան կէչ

տեքտէն սօնկրա, տէնիզ գըյըսընտան խայլը ուղղա կիթտիւր:

Նաւը, սու իւղէրինտէ մի խտիւր, տէյիւ պէլքի սօրարսընդ: Էվէթ. ֆազաթ տէնիզ գալրն պուզ պաղլա մըշ, վէ ծնուն տա իւղէրինէ դայէթ չօգ գար տիւշմիւշ իտի: Սուլարըն տաղլարանմասրնտան եօլնուլար պուզ զուն գըրըլաճաղընը զանն էաթլէր իտի իսէ տէ, տէնիզ գըյըսընտա եաղլաշտըլարընտա օրտաա պուզուն տաճա դալըն՝ օլտուղունու կէօրտիւրէ: Օթուղ սանթիմէթրօ ճէսամէթինտէ պիր պուզ փարչաթը կիւրիւթիւ իլէ պունլարըն էօնիւնտէ եթրինտէն դօփուպ, վէ պիրի պիրի տըղաթընտան տաճա պէօյիւք պուզ գալարըն փարչաղանարաղ, եօլնուլար պունլարըն իւղէրինտէն աթլատըլար: Կիւնէշ պաթմըշ, վէ շիմալ ըրիւղիւտըլարըն շէտիտ սուրէթտէ էսմէյէ պաշլամըշ իտի:

Եօլնուլար օրտաա տուրմաղ իսթէտիլէր. ֆազաթ գըլաղուզ պուզուն անլէրի օրտայա կէօթիւրէմէյէճէյիւնի, վէ պուզլարըն տաճա գալըն օլտուղու թարաֆա, եանի շիմալ ճիհէթինէ կիթմէք իճապ էթտիյիւնի անլէրէ սէօյլէտի:

Պունլար պուզ տաղլարընտան իլէրի կիթտիւրէճէ ճիվարտաքի պուզլարըն գըրըլաթ օնլարըն տաճա զիյաաէ տէհէթէ տիւշար էտէր իտի, շէօյլէ քի պուզլար կիւրիւթիւյէ եթրինտէն դօփումաղտա, վէ եաղան շիտաթիլի գար եօլնուլարըն իլլէրինի կէօրմէքտէն մէն էթմէքտէ իտի:

Գըլաղուզ օլանճա դուվլէթ վէ ճէսարէթինի թօփլամաղ իշիւն պիր միւտաթթ տուրուպ պիւթիւն պուզլարըն գըլըյա աթլըտըղը վաղթա պէթլէյէրէք, գըլաղըն շիտաթիլէ օթարաֆա սիւրաիւ վէ մուվաֆիաղ օլտու:

Գըլաղուզ օլանճա դուվլէթ վէ ճէսարէթինի թօփլամաղ իշիւն պիր միւտաթթ տուրուպ պիւթիւն պուզլարըն գըլըյա աթլըտըղը վաղթա պէթլէյէրէք, գըլաղըն շիտաթիլէ օթարաֆա սիւրաիւ վէ մուվաֆիաղ օլտու:

Եօլնուլար պաշլարընը արգայա տէօնտէրէնէ դատար, իշթէ քէնաիլէրինի թաշըյան պուզ փարէլէնմիւշ իտի: Սուլար եթը պուլմիւշ օլարաղճօշտուլար, վէ պուզլարըն հէփալինի ալըպ կէօթիւրտիւրէ:

Եօլնուլար աճաիպ սուրէթտէ գուրթուլուղլարըն փիւն Ալլահա թէշէքքիւր արղ էթտիլէր:

Պունլարըն իլք իշի սահիյաէն օթուղ տաղմ ուղաղ գարտան պիր էվ պիւնա էթմէք օլտու: Գար եղընթըլարընը թօփլայըպ գուպալէ շէթլինտէ եղըլարլար, վէ հալա ալմաղ իշիւն պիր տէլէք աշաղ իշէրի կիրտիլէր:

Պէլքի պու նէ՝ ֆէնա էվ տիր տէյէճէքսինիլ. վաղաա էօյլէ տիր. ֆա.

գաթ շէտիա ըրիւղիւտը վէ սօղուղտան օնլարըն հըֆղ էթտի:

Պունլար եքմէք եէյիպ վէ իլահի թէրէնիւմ էթտիքտէն սօնկրա եաթմըլար վէ պիւթիւն կէճէ ույուտուլար:

Պունլար աճէպա նիշիւն պու մէմէքթէ տօղրու եօլնուլուղ էթմիւշէր տիր, տէյիւ պէլքի սօրարսընդ:

Պու եօլնուլար ֆիսուս ֆրիստաա ինանըլար իտի: Օնուն մուհապէթի օնլարըն գալարինի պիրմէթլէրի վէ թանըմաղլարը կիւնաճ վէ սէֆալէթ իշինտէ էօլմէքտէ օլան գարն տաշլարըն տօղրու մուհապէթլէ տօլուլումիւշ իտի: Էվլէթ, պունլար «Ալլահ տիւնեպը պու գատար սէվաթի քի քէնաի իպնի վահիտինի վէրտի, թա քի հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ, անճաղ հայաթը էպէտիյէյէ մալիք օլ» քէլամընը վէ միւթաթիւնի պու ճահիլ պիրաթէրլէրինէ կէօթիւրմէք իշիւն հէր կէօնէ թէհիլքէյի կէօղէ ալմիւշլար իտի:

Աճէպա պու եօլնուլար մուվաֆիաղ



ԷՕԼՄԵՐ ԻԻՋՐԷ ՕԼԱՆ ՊԻՐ ՄԻԻՊԱՐԻՋ

օլտուլար մը: Էվլէթ, մուվաֆիաղ օլտուլար. շէօյլէ քի շիմաի պիր չօթիւքիմիւշլար Ալլահա էվլաա օլուպ, հէր ճիհէթլէ էյի վէ եէնի պիր էօմի կէշիւրմէքտէ ալիւրէ:

* * *

ԷՕԼՄԵՐ ԻԻՋՐԷ ՕԼԱՆ

ՊԻՐ ՄԻԻՊԱՐԻՋ (ՓԵՀԼԻՎԱՆ)

Պու թաալիւր մէշնուր էսքի սանէմէր արաթընտա պուլունմըշ օլուպ գըլըն իլէ տէօյիւշէն վէ էօլիւմէ եաղըն օլան պիր փէհիլիւնըն թաալիւրինի կէօսթէրլիյօր: Պու տաէմին դուվլէթի սինիլիւրի թաշ իւղէրինտէ փէք աշիքեթար կէօրիւնիյօր իսէ տէ, անը կիւրէշ էանաթընտա միւտաֆաա էտէմէմիշ տիր: Մէրդ ումուն պէօրիւ իւղէրինտէ գըլըն եարալարը օլուպ, պաշը տա պիր աղ էյիլմիւշ, վէ գըլմիւր եարալարըն իւղէրինտէն հայաթպալիւշ օլան դան աղըպ կիւտէյօր:

Ֆազաթ շու սանէմին կէօսթէրտիլի շէյ վաղթիլլէ նէ՝ տէհէթլի պիր աթէթ իտի: Փէհիլիւնլար գըլըն իլէ վաթման իշիւն մուհարէպէ մէյաանըն.

տա տէօյիւշմէյիպ, անճաղ ճանալար թապիւթլը պիր թաղըմ գալէպէլիլին էյլէնճէսի իշիւն տէօյիւշիւրլէր իտի: Պունլար պաղէն ճանալարլար իլէ վէ պաղէն տալի պիր պիրլէրի իլէ տէօյիւշիւրլէր իտի: Իպթիտա հարպ էսիլլէրի վէ էօլիւմէ հիւքմ օլունմիւշ քիմնէլէր կիւրէշիլլէր իտի: Ֆազաթ սօնկրա հուր քիմնէլէր, էրքէքլէր վէ գատընլար պիլէ այաղ թաղըմը էհալինիլն քէյֆի վէ էյլէնճէսի իշիւն Գէքտիլէրլէրինի մէյաանը միւպարէղէտէ (գըլըն զալլաթընտա) էօլտիւրմէյէ պաշլամըշլար տըր: Թրա կիւնսօ իմիլէրաթօր պիր տէֆա պու կիպի տէօյիւշլէրին ԱՅՅ կիւն տէվամ էթմէսինի էմր էյլէմիւշ տիր: Պու միւպարէղէտէ 10,000 փէհիլիւն կիւրէշլըգմըշ տըր: Փէհիլիւնլարտան պիրի մաղլապ օլտուղունտա էօլաիւրիւմէյիպ, օնուն էօմիւր սէյրիլէրին իրաթէթինէ մէրպուլթ իտի: Սէյիրիլէր տէօյիւշ էանաթընտա մաղլապ օլան քիմնէլին էօլմէսինի արղու էթտիլլէ.

րինտէ պաշ փարմաղլարընը աշաղը, վէ սաղ գալմաթընը իսթէտիլլէրինտէ եօղարըն տօղրու շէվիլիլլէր իտի:

Թրաքիալը մէշնուր Սիւրթաիօս փէհիլիւն ֆրիստաա 73 սէնէ էվլէլ ըէֆիլլէրինտէն պաղընը իլէ գալըպ վէսուլ տաղընըն էթէքլէրինէ իլթիճա էթմիւշ, վէ թարաֆիլիլլէրի չօղալարաղ օն պիւնէ պալիլ օլմիւշ տըր: Սիւրթաիօս Բօ.

մալըլարա գարըն մուհարէպէ էտիպ պիր գաշ մուհարէպէտէ օնլարըն գօլմաղա մուվաֆիաղ օլմիւշ իսէ տէ, նիհայէթ թուլթուլապ էօլաիւրիւմիւշ տիր:

Պու վահշի օլունլար Բօմաաա ֆրիստաա 404 թարիլինէտէք տէվամ էտիպ, պու վաղթթ Տէլէմաղ իսմինտէ պիր ֆրիսթիյան ըահիպ իքի փէհիլիւնըն արաթընա կիրէրէք էօմիւրինիլ գալ էթմէսի իւղէրինէ իմիլէրաթօրուն էմիլլէ պու կիպի տէհէթլի միւպալէրէլէրէ խիթամ վէրիլմիւշ տիր:

ԿԱԶ ԼԱՄՊԱԼԱՐԸ

ՆԵ՝ ՍԵՊԵՊՏԵՆ ՓԱԹԼԱՅՈՐ

Չօնուղլար վէ գըլլար լամպալարըն փաթլամաթընըն սէպէպիլինի էյի պիլմէլի տիրլէր: Պիր չօգ գաղալար տաճա կիւղէլ փարլաթմաղ իշիւն աթէշ իւղէրինէ աղ պիր միգտար կաղ տէօքմէքտէն, վէ հէմ տէ լամպա եանմաղ տա իրէն իշինէ կաղ տօլտուլումաղտան իլէրի կէլմիւշ տիր: Չօգ քիմնէլէր թուլթուլան տաղ կաղ օլուպ, աթէշէ եալսօտ ըըղա եաղըն կէթիլիլլէտիլի եալսօտ տօղունտուլումաթըլը թաղտիրտէ գաղա վուղ ուլնա մաճալ գալ.

